

MNENJA

EVROPSKI EKONOMSKO-SOCIALNI ODBOR

478. PLENARNO ZASEDANJE 22. IN 23. FEBRUARJA 2012

Mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora o vlogi organizirane civilne družbe pri regulaciji finančnih trgov (mnenje na lastno pobudo)

(2012/C 143/02)

Poročevalec: **g. MORGAN**

Evropski ekonomsko-socialni odbor je 20. januarja 2011 sklenil, da v skladu s členom 29(2) poslovnika pripravi mnenje na lastno pobudo o naslednji temi:

Vloga organizirane civilne družbe pri regulaciji finančnih trgov.

Strokovna skupina za ekonomsko in monetarno unijo ter ekonomsko in socialno kohezijo, zadolžena za pripravo dela Odbora na tem področju, je mnenje sprejela 2. februarja 2012.

Evropski ekonomsko-socialni odbor je mnenje sprejel na 478. plenarnem zasedanju 22. in 23. februarja 2012 (seja z dne 22. februarja) s 66 glasovi za, 53 glasovi proti in 41 vzdržanimi glasovi.

1. Sklepne ugotovitve in priporočila

1.1 Med vzroki finančne krize sta bila neustrezna in pomanjkljiva regulacija ter nadzor finančnih trgov. Ena od težav pri reguliranju finančnih trgov je vprašanje, kako omogočiti uravnoteženo vključitev različnih in nasprotujočih si stališč. Legitimno zastopanje interesov finančnega sektorja namreč nima močne protiuteži, ki bi jo predstavljala udeležba civilne družbe. Politične razprave se odvijajo v prvi vrsti med zakonodajalcem na eni in vpletenim finančnim sektorjem na drugi strani.

1.2 EESO je prav pri regulaciji finančnih trgov poklican uravnotežiti pomanjkljivo udeležbo civilne družbe. Odbor namreč zastopa združenja finančnega sektorja na eni ter organizacije za varstvo potrošnikov in sindikate na drugi strani. Pri tem pa EESO ne namerava niti ne more nadomestiti neposredne udeležbe združenj civilne družbe. Civilni dialog je demokratičen in javen proces oblikovanja mnenj, ki bi se ga morali na učinkovit način udeležiti vsi ustrezni akterji.

1.3 Po mnenju EESO ni nobenega dvoma o tem, da je udeležba finančnega sektorja pri oblikovanju stališč upravičena.

Regulacija zadeva finančne institucije, ki morajo izpolnjevati zahteve in zakonske obveznosti. EESO tudi priznava, da so znotraj finančnega sektorja večinoma panoge in podjetja, ki poslujejo resno in neoporečno ter niso bili med povzročitelji finančne krize.

1.4 Zaradi kompleksnosti podrobne regulacije je ključnega pomena, da združenja ne navajajo le temeljnih ciljev in ne zahtevajo le splošnih poopravil, temveč podajo strokovne in ciljno usmerjene predloge in argumente. To bo mogoče doseči le z velikimi prizadevanji za enakopravno raven razprave med združenji in zakonodajalcem ter drugimi združenji.

1.5 Evropska komisija, Evropski parlament, Svet in države članice morajo sami prevzeti pobudo in v regulacijo finančnih trgov vključiti širše dele civilne družbe.

1.6 Evropska centralna banka, Evropski odbor za sistemska tveganja in novo ustanovljeni evropski organi za finančni nadzor bi morali v svoje delo ustrezno vključiti organizacije

civilne družbe. Delovanje zakonsko določenih interesnih skupin pri organih za finančni nadzor mora upoštevati posebnosti organizacij civilne družbe.

1.7 Finančna pomoč organizacijam civilne družbe iz sredstev EU je lahko v nekaterih primerih ustrezna rešitev za odpravo pomanjkljivega zastopanja pomembnih interesov. Pri tem je seveda treba zagotoviti preglednost finančnih prispevkov, neodvisnost organizacij in ureditev, ki bo preprečevala diskriminacijo združenj brez pomoči v odnosih do Komisije.

1.8 Poleg potrošniških organizacij in sindikatov je še vrsta drugih skupin, ki lahko znatno prispevajo k razpravi o finančnih trgih, na primer dobrotelne organizacije, mala in srednje velika podjetja, organizacije institucionalnih vlagateljev, proizvodna in storitvena podjetja z večjimi finančnimi posli ter njihova združenja, finančni posredniki in celo bonitetne agencije. Zaradi konkurenčnih razmer na trgih lahko koristen prispevek dajo tudi predstavniki drugih panog, ne le panog, ki jih regulacija neposredno zadeva.

1.9 Vse teme niso enako primerne za to, da o njih izražajo stališča združenja civilne družbe. Vprašanja varstva potrošnikov, uporabe davkoplačevalskega denarja za reševanje finančnih institucij in obdavčitve finančnega sektorja so primerna, podrobni strokovni problemi, kot so izračun plačilne sposobnosti in računovodski izkazi, pa že manj.

1.10 Zgolj splošne in nerazdelane zahteve po poostitvi pravil ne zadostujejo in zakonodajalcu ne pomagajo. Dajanje čim bolj konkretnih predlogov še ni dovolj, sami moramo oceniti tudi prednosti in pomanjkljivosti strožjih zahtev.

1.11 EESO spodbuja evropska in nacionalna združenja civilne družbe, naj se intenzivneje kot v preteklosti ukvarjajo z regulacijo finančnih trgov. Za vrsto takšnih združenj bi bilo smotno, da si krepitev stabilnosti finančnih trgov zastavijo kot samostojen in po potrebi nov cilj ter v skladu s tem razširijo svoje področje interesov in dejavnosti.

1.12 Po mnenju EESO bi bilo zaželeno, da bi združenja svojo udeležbo v regulaciji finančnih trgov izkoristila za obsežno in pozitivno seznanjanje z uspešnimi dejavnostmi EU na tem področju tako znotraj združenj kot med njimi in javnostjo.

1.13 Evropska finančna industrija kljub dokazanemu neustreznemu ravnanju v posameznih primerih sodi tudi med žrtve krize. Zato jo pozivamo, naj pripomore k učinkoviti regu-

laciji finančnih trgov. Posamezne panoge naj ne hlinijo zadržanosti, ko morajo komentirati regulacijo drugih panog v interesu stabilnosti finančnih trgov.

1.14 Tudi sama finančna industrija bi morala izkazati odprtost za dialog z organizacijami civilne družbe. Podjetjem bi glede na veliko zanimanje javnosti za finančni sektor zaradi finančne krize moralo koristiti, da spregovorijo s civilno družbo, izmenjajo argumente in zberejo zamisli.

1.15 Pri oblikovanju mnenj na evropski ravni imajo mediji seveda izrazito vlogo. Zaželeno bi bilo, da bi tudi oni v večji meri izražali stališča organizacij civilne družbe.

1.16 EESO se bo še naprej intenzivno ukvarjal s predlogi o regulaciji finančnih trgov, o njej poglobljeno razpravljal in pripravljal pomembna mnenja o njej, pri tem pa bo posebej pazil na vključitev stališč predstavnikov civilne družbe v Odboru. V okviru razprav bo s posvetovanji v strokovnih in študijskih skupinah močnejše in neposrednejše vključeval združenja civilne družbe v svoj proces oblikovanja mnenja.

1.17 EESO bo pri načrtovanju svojega delovnega programa, plenarnih zasedanj ter sej strokovnih skupin in študijske skupine poskrbel za to, da bo ostalo dovolj možnosti za poglobljeno razpravo o regulaciji finančnih trgov. Pri upravljanju svojih finančnih in človeških virov bo zagotovil možnost strokovno podkovanega posvetovanja s člani o vprašanih regulaciji finančnih trgov.

2. Namen mnenja in ozadje

2.1 Kriza finančnih trgov⁽¹⁾ leta 2008 je imela hude negativne posledice za ljudi po vsem svetu in še posebej za državljane Evropske unije. EESO je ta problem večkrat podrobno obravnaval. Med vzroki za zlom trgov, špekulacije pred tem in trgovanje z visoko tveganimi finančnimi produkti sta bila neustrezna in pomanjkljiva regulacija ter nadzor finančnih trgov.

2.2 Ena od težav pri sprejemanju pravil na tem področju je bila in je še vedno omogočiti uravnoteženo udeležbo različnih in nasprotujočih si stališč v pluralističnem in demokratičnem procesu oblikovanja mnenja. Dandanes ni prave protiuteži legitimnemu zastopanju interesov finančnega sektorja, ki bi jo zagotavljale organizacije civilne družbe, in to neravnovesje bi bilo treba v okviru nove regulacije finančnih trgov odpraviti.

⁽¹⁾ Krize, ki jo je povzročil čezmeren javnofinančni primanjkljaj, v tem mnenju ne upoštevamo, čeprav bi se lahko tudi tukaj vprašali, zakaj civilna družba ni že prej in močnejše pozvala k zmanjšanju dolgov.

2.3 EESO kot evropska institucija civilne družbe meni, da je njegova naloga poleg priprave lastnih mnenj tudi spodbujanje obsežnega in celovitega vključevanja vseh vpletenih v evropski zakonodajni proces. Zato je za EESO zaskrbljujoče, če se na posameznih področjih politike ne prakticira uravnotežena razprava.

2.4 Namen tega mnenja na lastno pobudo je torej analizirati udeležbo civilne družbe pri regulaciji finančnih trgov in dati priporočila za njeno boljše vključevanje.

3. Pomanjkljivosti in ovire udeležbe civilne družbe

3.1 Regulacijo finančnih trgov so doslej spremljale v glavnem vpletene strani iz finančnega sektorja. To je neovrgljivo potrdilo posvetovanje, ki ga je EESO organiziral 28. novembra 2011. Vzrok za to ni bila pomanjkljiva odprtost institucij EU, temveč dejstvo, da je ta tema doslej zbudila le malo zanimanja med organizacijami, ki ne sodijo v finančno industrijo, kar je razvidno tudi iz njihove nizke udeležbe pri posvetovanjih Evropske komisije in Evropskega parlamenta ter v javnih razpravah.

3.2 Politične spori zaradi direktiv in uredb v finančnem sektorju se še danes odvijajo v prvi vrsti med zakonodajalcem na eni in vpletenim finančnim sektorjem na drugi strani. V nasprotju s tem pa je na drugih tematskih področjih politični spor tudi med organizacijami civilne družbe prav v Bruslju samo jedro pluralističnih razprav, na primer med delodajalci in sindikati v socialni politiki, med industrijo in okoljskimi združenji v okoljski politiki ali med trgovino in potrošniki v potrošniški politiki.

3.3 EESO meni, da za pomanjkljivosti v regulaciji finančnih trgov obstaja več vzrokov, in sicer:

3.3.1 Cilj regulacije finančnih trgov je zagotoviti varnost in stabilnost finančnih trgov in s tem dokaj nekonkretno in neoprijemljivo javno dobrino, za katero se je poleg tega dolgo zdelo, da ni ogrožena. Konkretno interese državljanov, ki bi jih bilo treba uveljavljati, je bilo težko preprosto prepoznati. Zato so imeli krogi zunaj finančnih trgov le malo spodbud, vzrokov in motivacije za ukvarjanje s temi vprašanji.

3.3.2 Finančni trgi so izjemno kompleksni in nestrokovnjaki jih le težko razumejo. Različni akterji, zapleteni produkti in večplastne medsebojne povezave organizacijam zunaj sektorja otežujejo udeležbo v razpravah, ki zahtevajo določeno strokovno znanje.

3.3.3 Neposredne in zlasti posredne posledice regulacije za interese članov posameznih organizacij civilne družbe je pogosto težko opredeliti, še posebej, kadar ne gre za direktive in uredbe, temveč za zapletene izvedbene določbe in tehnične standarde.

3.3.4 Oblikovanje predpisov na finančnem področju je razmeroma težko doumeti. Zaradi nekdanjega postopka Lamfalussy in sedanjega sistema delegiranih aktov, izvedbenih aktov in zavezujočih tehničnih standardov skupaj z vrsto postopkovnih faz in številnimi institucijami in organi, ki so različno udeleženi, je pogosto težko pripraviti ciljno usmerjena mnenja v pravem trenutku. Poleg tega vsebino določb vse pogosteje narekujejo svetovne institucije, kot so G-20, Baselski odbor in Uprava za mednarodne računovodske standarde (IASB), katerih delo je slabo pregledno.

3.3.5 Zaradi številnih regulativnih načrtov, hitrosti zakonodajnih procesov in mnogih vpletenih strani so tudi nosilci odločanja v institucijah dosegli mejo svojih zmogljivosti razpravljanja, pripravljanja dokumentov o stališčih in sodelovanja na konferencah.

3.3.6 Močna svetovna povezanost finančnih trgov, globalna mobilnost kapitala in velika občutljivost delovanja trgovine so bili doslej težko ovrgljivi argumenti proti poseganju v delovanje trga v Evropi. Tekmovanje za izmuzljiv kapital za naložbe v spodbujanje rasti in ustvarjanje delovnih mest je opravičevalo strategijo blage regulacije ("light touch"), ki se je dolgo časa zdela zadostna.

3.4 Te težave so tudi vzrok za pobudo *Finance Watch*, v kateri so se na poziv evropskih poslancev povezala različna evropska in nacionalna združenja, da bi kritično spremljala zakonodajo v finančnem sektorju.

3.5 Tudi v državah članicah obstaja podoben problem. Ni videti, da bi civilni družbi v njih uspelo pridobiti znaten vpliv na regulacijo finančnih trgov.

3.6 Podobno kot pri udeležbi civilne družbe prihaja do težav tudi pri upoštevanju interesov malih in srednje velikih podjetij finančnega sektorja. Številne manjše finančne institucije se pritožujejo nad velikim upravnim bremenom in zapletenostjo predpisov, ki jih le s težavo izvajajo.

4. Glavne ugotovitve

4.1 Participativna demokracija je sestavni del evropskega družbenega modela in evropskega upravljanja. Predstavniška in participativna demokracija sta vključeni v Lizbonsko pogodbo, ki pa "državljanom in predstavniškimi združenjem" daje le možnost izražanja mnenj (člen 11 PEU). Zato morajo evropski organi sami prevzeti pobudo, kadar se civilna družba ne odzove na načrtovano zakonodajo ali pa je odziv neuravnotežen.

4.2 Pri tem je samoumevno, da odločitve sprejemajo institucije z demokratičnim mandatom, civilni dialog pa služi le kot priprava in dopolnilo.

4.3 EESO je prednostno mesto zastopanja, izmenjave mnenj in izražanja mnenj organizirane civilne družbe ter predstavlja nepogrešljiv most med Evropo in njenimi državljani. EESO ima to vlogo zlasti v zakonodajnem postopku.

4.4 EESO je prav pri regulaciji finančnih trgov poklican prevzeti pomembno vlogo ter uravnovežiti pomanjkljivo udeležbo civilne družbe. Odbor namreč zastopa združenja finančnega sektorja na eni ter organizacije za varstvo potrošnikov in sindikate na drugi strani. Ker je naloga EESO pripravljati mnenja o predlogih Komisije, se njegovi člani avtomatično ukvarjajo z zakonodajnimi besedili in za to ne potrebujejo posebnega poziva ali motivacije.

4.5 Tako je EESO od začetka finančne krize že večkrat izrazil stališče organizacij civilne družbe in od srede leta 2008 sprejel okoli 30 mnenj o finančni krizi na splošno in o posameznih zakonodajnih pobudah.

4.6 Ker je siceršnja udeležba civilne družbe pomanjkljiva, evropske institucije na tem področju toliko bolj poziva, da tem mnenjem posvetijo pozornost.

4.7 Pri tem pa EESO ne namerava niti ne more nadomestiti neposredne udeležbe združenj civilne družbe. Civilni dialog je demokratičen in javen proces oblikovanja mnenj, ki bi se ga moralo v različnih oblikah udeležiti čim več akterjev.

4.8 Po mnenju EESO ni nobenega dvoma o tem, da je udeležba finančnega sektorja pri oblikovanju mnenj enako legitimna kot udeležba drugih organizacij. Regulacija namreč zadeva finančne institucije, ki morajo izpolnjevati zahteve in zakonske obveznosti. Udeležba združenj finančnega sektorja je potrebna tudi zato, ker je finančna stabilnost seveda v največjem interesu tega sektorja. Poleg tega je potrebno strokovno znanje sektorja za ocenjevanje negativnih učinkov.

4.9 EESO tudi priznava, da je znotraj finančnega sektorja veliko panog in podjetij, ki poslujejo resno in neoporečno ter niso bili med povzročitelji finančne krize. Posplošeno negativno ocenjevanje finančnega sektorja, ki ga je občasno mogoče zaznati, po mnenju EESO ni utemeljeno. V tem sektorju so v glavnem podjetja, ki niso imela koristi od pretiravanja finančnih trgov, temveč so sama čutila negativen vpliv krize in njenih posledic. Število strank finančnih institucij, ki so utrpele izgubo, je ostalo omejeno, in sicer tudi zaradi državne pomoči.

4.10 Kljub temu so glavne žrtve finančne in gospodarske krize posamezni državljani – torej davkoplačevalci, delavci in potrošniki. EESO jih poziva, da se prek svojih organizacij civilne

družbe bolj vključujejo v pripravo novih pravil v finančnem sektorju, s čimer bi zagotovili, da se kriza takšnega obsega ne bi ponovila.

4.11 Zaradi kompleksnosti podrobne regulacije je ključnega pomena, da združenja ne navajajo le temeljnih ciljev in ne zahtevajo le splošnih poostritev, temveč podajo strokovne in ciljno usmerjene predloge in argumente. To bo mogoče doseči le z velikimi prizadevanji za enakopravno raven razprave med združenji in zakonodajalcem ter drugimi združenji.

5. Podrobna priporočila

5.1 Evropska komisija, Evropski parlament, Svet in države članice morajo sami prevzeti pobudo in v regulacijo finančnih trgov vključiti širše dele civilne družbe.

5.1.1 Izjemno pomembno je, da se neposredne in takojšnje posledice načrtovane regulacije za civilno družbo preprosto, odkrito in natančno pojasnijo v predlogih, da bodo združenja lažje prepoznala učinke za državljane.

5.1.2 Če bo – kot že pogosto v preteklosti – civilna družba k posvetovanjem o temah finančnih trgov prispevala le malo odgovorov, bi bilo treba k udeležbi neposredno povabiti posamezne organizacije. Po potrebi se podaljšajo roki posvetovanj, kot je že predvideno za pobudo Komisije o pametni pravni ureditvi. Posvetovanja se ne smejo osredotočati le na tehnične vidike, temveč morajo usmerjeno spraševati tudi po stališču civilne družbe. Treba je upoštevati specifično dožemanje organizacij civilne družbe.

5.1.3 V javna posvetovanja Evropske komisije ali Evropskega parlamenta je treba že na začetku vključiti ustrezne organizacije. Institucije morajo biti kljub časovnemu pritisku pripravljene govoriti z organizacijami civilne družbe in se udeleževati njihovih prireditev.

5.1.4 V skupinah strokovnjakov v Komisiji in Parlamentu ne bi smeli biti le predstavniki finančne industrije, temveč tudi drugih skupin. Pri tem pa je vendarle treba paziti, da so za člane imenovane osebe s potrebnim strokovnim znanjem s posameznega področja. Če namreč pride do neravnovesja strokovnega znanja, nismo navsezadnje ničesar pridobili.

5.1.5 Finančna pomoč organizacijam civilne družbe iz sredstev EU je lahko v nekaterih primerih ustrezna rešitev za odpravo pomanjkljivega zastopanja pomembnih interesov. Je pa v nasprotju z bistvom samoorganizacije in samofinanciranja pri zaščiti interesov civilne družbe in lahko okrni neodvisnost

organizacij ter vodi v spore o lojalnosti na obeh straneh. Na vsak način je treba zagotoviti preglednost finančnih prispevkov ter neodvisnost organizacij in ureditev, ki bo preprečevala diskriminacijo združenj brez pomoči v odnosih s Komisijo.

5.2 Drugi organi EU, ki se ukvarjajo z regulacijo finančnih trgov, kot so Evropska centralna banka, Evropski odbor za sistemsko tveganja in trije evropski organi za finančni nadzor bančništva, vrednostnih papirjev in zavarovalništva, morajo pri svojem delu upoštevati stališča organizacij civilne družbe.

5.3 Delovanje zakonsko določenih interesnih skupin pri organih za finančni nadzor mora upoštevati vidik organizacij civilne družbe, omogočati povratne informacije posameznih združenj in tako utirati dodatno pot za vključevanje civilne družbe. Kaj takšnega trenutno ne obstaja, za kar so v glavnem krive – z vidika preglednosti pretirane – zahteve po zaupnosti dokumentov in razprav.

5.4 Okrepljene udeležbe civilne družbe pri regulaciji finančnih trgov ni mogoče doseči le z abstraktnimi političnimi pozivi. Potrebna je konkretna predstava o tem, kdo in kdaj naj bi izražal stališča in o katerih temah finančnih trgov.

5.4.1 Poleg potrošniških organizacij in sindikatov je še vrsta drugih skupin, ki lahko znatno prispevajo k razpravi o finančnih trgih, na primer dobrodelne organizacije, mala in srednje velika podjetja, organizacije institucionalnih vlagateljev, proizvodna in storitvena podjetja z večjimi finančnimi posli ter njihova združenja, finančni posredniki in celo bonitetne agencije. Koristne prispevke lahko dajo tudi predstavniki drugih finančnih panog in ne le panoge, ki jo regulacija neposredno zadeva.

5.4.2 Vse teme niso enako primerne za to, da o njih izražajo stališča združenja civilne družbe.

5.4.2.1 Vprašanja varstva potrošnikov, uporabe davkoplačevalskega denarja za reševanje finančnih institucij in obdavčitve finančnega sektorja so še posebej primerna, podrobni strokovni problemi, kot so izračun plačilne sposobnosti in računovodski izkazi, pa že manj.

5.4.2.2 Organizacije se ne bi smele ukvarjati s predpisi le ob njihovem sprejetju, temveč bi morale obravnavati celoten obseg regulacije, vključno z izvedbenimi določbami in tehničnimi standardi, čeprav se to zdi težavno.

5.4.2.3 Seveda se EESO zaveda, da dolgotrajna stabilnost in trajnost finančnih trgov nastaneta na podlagi spleta velikega števila ustreznih posameznih predpisov, ki so vsak zase predmet

razprave. Če združenja res ne morejo obravnavati vseh predpisov, pa mora civilna družba na vsak način obravnavati teme, ki so odločilne za uspeh regulacije na splošno. Pri tem pa ne gre le za potrošniško zakonodajo, temveč na primer za predpise o nadzoru, višino lastnega kapitala ali upravljanje podjetij.

5.4.2.4 Težava je tudi v tem, da se za domnevno zelo tehničnimi problemi pogosto skrivajo zelo politična vprašanja, ki neposredno zadevajo državljane. Določitev obrestnih mer za izračun rezervacij za zasebno pokojninsko zavarovanje na primer močno vpliva na možnosti zavarovalnic, da nudijo dolgoročna jamstva za višino pokojnin.

5.4.2.5 Zgolj splošne in nerazdelane zahteve po poostitviti pravil ne zadostujejo in zakonodajalcu ne pomagajo. Dajanje čim bolj konkretnih predlogov še ni dovolj, sami moramo oceniti tudi prednosti in pomanjkljivosti strožjih zahtev, pri čemer je treba upoštevati vidike, kot so obremenitve podjetij, zlasti malih in srednje velikih finančnih institucij, dostop posameznikov in podjetij do posojil ter delovanje trgov.

5.4.3 Civilna družba bi morala, če je le mogoče, sodelovati v razpravah na vseh stopnjah postopka odločanja. Temeljna določila se pogosto sprejmejo v začetnih fazah, na primer po prvih posvetovanjih Komisije ali pri pripravi osnutkov organov za finančni nadzor. Zato se morajo združenja seznaniti s prej omenjenimi zapletenimi procesi, ki se razlikujejo od običajnih postopkov, ter te procese spremljati.

5.5 EESO spodbuja evropska in nacionalna združenja civilne družbe, naj se intenzivneje kot v preteklosti ukvarjajo z regulacijo finančnih trgov.

5.5.1 Za vrsto takšnih združenj bi bilo po mnenju EESO smotno, da si krepitev stabilnosti finančnih trgov zastavijo kot samostojen in po potrebi nov cilj ter v skladu s tem razširijo svoje področje interesov in dejavnosti.

5.5.2 Glede na opisano kompleksnost finančnih trgov in regulacije, ki jih zadeva, bi morala združenja oblikovati in nadalje razvijati potreben kader z ustreznim strokovnim znanjem. Morda bi bilo treba ustanoviti tudi nove organe, tesneje sodelovati z nacionalnimi združenji in vključiti zunanje strokovnjake.

5.5.3 EESO v zvezi s tem pozdravlja ustanovitev *Finance Watch*, združenja na evropski ravni, ki si je za cilj zastavilo krepitev stabilnosti finančnega trga. To pa še ne zadostuje za to, da se omogoči široka udeležba civilne družbe.

5.5.4 Združenja bi se morala udeleževati tudi javnih razprav na evropski ravni in v državah članicah, da bi politično prispevala k regulaciji finančnih trgov.

5.5.5 Po mnenju EESO bi bilo zaželeno, da bi združenja svojo udeležbo v regulaciji finančnih trgov izkoristila za obsežno in pozitivno seznanjanje z uspešnimi dejavnostmi EU na tem področju tako med seboj kot med sabo in javnostjo.

5.5.6 Na tem področju je še posebej pomembno sodelovanje nacionalnih in evropskih združenj. Evropska in nacionalna raven upravljanja se namreč prav pri regulaciji finančnih trgov dopolnjujeta. Poleg tega pa imajo nacionalna združenja pogosto več sredstev kot evropske krovne organizacije in jih je zlasti na tem področju treba porabiti za evropske dejavnosti.

5.5.7 Zaradi enostavne mobilnosti kapitala po svetu je treba regulacijo finančnih trgov po vsem svetu postaviti na primerljivo raven. K temu lahko zlasti pripomorejo združenja, ki delujejo mednarodno ali imajo mednarodne stike. Na svetovni ravni lahko spodbujajo k učinkoviti regulaciji finančnih trgov na primerljivo visoki ravni, s čimer bi omejila svetovno konkurenco med lokacijami, ki temelji na čim nižjih standardih. Interes svetovne stabilnosti finančnih trgov morajo enako močno braniti vsi finančni centri na svetu.

5.6 Tudi evropska finančna industrija kljub dokazanemu neustreznemu ravnanju v posameznih primerih sodi med žrtve krize. Zato jo pozivamo, naj pripomore k učinkoviti regulaciji finančnih trgov.

5.6.1 Posamezne panoge naj ne hlinijo zadržanosti, ko morajo komentirati regulacijo drugih sektorjev v interesu stabilnosti finančnih trgov.

5.6.2 Po mnenju EESO je samoumevno, da je zastopanje interesov finančnega sektorja pregledno, neoporečno in spoštljivo do nosilcev političnega odločanja. Predstaviška industrijska združenja redno izpolnjujejo ta pričakovanja. Pri posameznih dejavnostih podjetij in njihovih komercialnih zastopnikov to v preteklosti ni vedno držalo.

5.6.3 Tudi finančno industrijo pozivamo, naj izkaže odprtost za dialog z organizacijami civilne družbe. Podjetjem bi glede na veliko zanimanje javnosti za finančni sektor zaradi finančne krize moralo koristiti, da spregovorijo s civilno družbo, izmenjajo argumente in zberejo zamisli. To bi bil pomemben korak v približevanju celotni družbi. Če bi se finančni sektor želel s

samoregulacijo zavezati določenemu ravnanju, bi bilo primerno, da je civilna družba udeležena tudi pri pripravi teh pravil.

5.6.4 EESO v interesu pravičnega in preglednega civilnega dialoga pozdravlja oblikovanje skupnega registra lobistov Parlamenta in Komisije ter ceni rezultate dela Buzkove skupine v Parlamentu. Vendar opozarja, da poostritev pravil ne sme negativno vplivati na udeležbo združenj ali je ovirati. To zlasti velja za praktična vprašanja, kot je lahek dostop do evropskih služb in udeležba na javnih sejah.

5.7 Znanstvene kroge, družbene fundacije in možganske truste pozivamo, naj k razpravam o finančnih trgih prispevajo svoje strokovno znanje in izkušnje. Čeprav tovrstne ustanove pogosto niso usmerjene v sodelovanje pri oblikovanju konkretne zakonodaje, bi morale izkoristiti priložnost, da s svojimi zmogljivostmi pripomorejo k preprečevanju prihodnjih kriz.

5.8 Pri oblikovanju mnenj na evropski ravni imajo mediji seveda izrazito vlogo. Zaželeno bi bilo, da bi tudi oni v večji meri izražali stališča organizacij civilne družbe. Pri tem bi bilo morda treba ustrezne organizacije spodbuditi, da zavzamejo stališče o določenem vprašanju, saj se sedaj le redki predstavniki samoiniciativno udeležijo javnih razprav.

5.9 Evropski ekonomsko-socialni odbor se namerava okrepljeno udeleževati razprav o načrtovani regulaciji finančnih trgov.

5.9.1 EESO se bo še naprej intenzivno ukvarjal s predlogi o regulaciji finančnih trgov, o njej poglobljeno razpravljal in pripravljaj pomembna mnenja o njej, pri čemer bo posebej pazil na vključitev stališč predstavnikov civilne družbe v Odboru.

5.9.2 Odbor bo poskrbel, da bodo predstavniki vseh treh skupin v enaki meri doprinesli k razpravi in bodo udeleženi v vseh fazah postopka.

5.9.3 V okviru razprav bo s posvetovanji v strokovnih in študijskih skupinah močnejše in neposredneje vključeval združenja civilne družbe v svoj proces oblikovanja mnenja.

5.9.4 EESO bo pri načrtovanju svojega delovnega programa, plenarnih zasedanj ter sej strokovnih skupin in študijske skupine poskrbel za to, da bo ostalo dovolj možnosti za poglobljeno razpravo o regulaciji finančnih trgov.

5.9.5 EESO si bo prizadeval tudi za to, da bodo njegovi člani iz ustreznih organizacij civilne družbe poglobljeno obravnavali vprašanja regulacije finančnih trgov in ustrezno vplivali na svoja združenja.

V Bruslju, 22. februarja 2012

Predsednik
Evropskega ekonomsko-socialnega odbora
Staffan NILSSON
